

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

м. Мелітополь, Україна

*Всеукраїнська наукова інтернет-конференція
з міжнародною участю*

**«СУЧАСНИЙ СВІТ ЯК РЕЗУЛЬТАТ АНТРОПОГЕННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

10-12 жовтня 2017 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького,**

м. Мелітополь, Україна

*Всеукраїнська наукова інтернет-конференція
з міжнародною участю*

**«СУЧАСНИЙ СВІТ ЯК РЕЗУЛЬТАТ АНТРОПОГЕННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

10-12 жовтня 2017 року

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

Melitopol Bohdan Khmelnytsky State Pedagogical University

Melitopol, Ukraine

*All-Ukrainian Scientific Internet Conference
with international participation*

**"MODERN WORLD AS A RESULT OF
ANTHROPOGENIC ACTIVITIES"**

COLLECTION OF MATERIALS

10-12 October 2017

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ

**Мелитопольский государственный педагогический университет
имени Богдана Хмельницкого**

г. Мелитополь, Украина

*Всеукраинская научная интернет-конференция
с международным участием*

**«СОВРЕМЕННЫЙ МИР КАК РЕЗУЛЬТАТ АНТРОПОГЕННОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ»**

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

10-12 октября 2017

УДК 57
ББК 28
С89

Рекомендовано до друку вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 5 від 27 жовтня 2017 року)

Редакційна колегія

Солоненко А.М., д.б.н., професор кафедри ботаніки і садово-паркового господарства МДПУ імені Богдана Хмельницького
Мальцева І.А., д.б.н., професор кафедри ботаніки і садово-паркового господарства МДПУ імені Богдана Хмельницького
Кошелєв О.І., д.б.н., професор кафедри екології та зоології МДПУ імені Богдана Хмельницького
Станішевська Т.І., д.б.н., професор кафедри анатомії та фізіології людини і тварин МДПУ імені Богдана Хмельницького
Аносов І.П., д.п.н., професор кафедри анатомії та фізіології людини і тварин МДПУ імені Богдана Хмельницького
Максимов О.С., д.п.н., професор кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького
Данченко О.О., д.с-г.н., професор кафедри органічної і біологічної хімії МДПУ імені Богдана Хмельницького
Хромишев В.О., к.т.н., професор кафедри органічної і біологічної хімії МДПУ імені Богдана Хмельницького
Хромишева О.О., к.х.н., доцент кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького
Яковійчук О.В. – технічний редактор

Сучасний світ як результат антропогенної діяльності: збірник матеріалів конференції. – Мелітополь: Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2017. – 193 с. (українською, англійською, російською мовами).

У збірнику представлені нові результати теоретичних, прикладних та науково-методичних досліджень в галузі біології, екології, методики викладання та історії даних дисциплін. Видання адресоване науковцям, викладачам, студентам, вчителям, аспірантам та всім, хто цікавиться проблемами біології, екології, методики викладання та історії даних дисциплін.

Матеріали друкуються у авторській редакції. За достовірність поданої інформації, можливість її відкритого друку, достовірність власних імен та інші відомості несуть відповідальність автори матеріалів. Думка редакційної колегії може не співпадати з думкою авторів.

©Редакційна колегія, 2017

©Автори статей, 2017

©МДПУ імені Богдана Хмельницького

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА БОТАНІКА, ГЕОБОТАНІКА ТА ФІЗІОЛОГІЯ РОСЛИН

ВПЛИВ СОЛЬОВОГО СТРЕСУ ТА БІОРЕГУЛЯТОРУ СТИМПО НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ **14**

Євстафієва К.С., Колесніков М.О.

ЕКОЛОГО-ЗАХИСНІ ПЕРЕБУДОВИ РОСЛИН-ГАЛОФІТІВ В УМОВАХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ **16**

О.Є. Пюрко, Т.Ф. Самокіш, С.Ю. Земська, М.О. Кравченко, Т.В. Філіпович

ФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН РОСЛИН ПШЕНИЦІ ЗА ШТУЧНОГО ІНФІКУВАННЯ ФІТОПАТОГЕННИМИ МІКРООРГАНІЗМАМИ ТА ПОГОДНИХ УМОВ **18**

Гуляєва Г.Б., Токовенко І.П., Пасічник Л.А., Патица М.В.

БІОЕКОЛОГІЧНА СПЕЦИФІЧНІСТЬ ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ІНТРОДУКОВАНИХ РОСЛИН В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ **20**

О.Є. Пюрко, Н.М. Туровцева, Я.І. Бокренко, Г.М. Підгірна, А.Т. Мірзоева, Ю.А. Шапілов, А.А. Зубко

PROTECTIVE AND HISTOLOGICAL REACTIONS OF EVHALORPHYTES OF NORTHERN-WESTERN PRIAZOV'YA **22**

I.A. Maltseva, V.E. Ryuko

ВЫСШИЕ ВОДНЫЕ РАСТЕНИЯ ПРИАЗОВСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКА **25**

Т.А. Яровая, Л.И. Арабаджи

СТІЙКІСТЬ СОРТІВ ПОРІЧОК ПРОТИ АНТРАКНОЗУ **27**

Н.М. Туровцева, К.О. Торбанова, О.Є. Пюрко

СЕКЦІЯ 2. ЗООЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ ТВАРИН

ВИДОВОЙ СОСТАВ И РАСПРОСТРАНЕНИЕ СТРЕКОЗ ГОМЕЛЬСКОГО РАЙОНА В ОКРЕСТНОСТЯХ УНБ «ЧЁНКИ» **30**

А. А. Воскобойникова, Т. В. Азявчикова

ВИДОВОЕ РАЗНООБРАЗИЕ МОЛЛЮСКОВ ОКРЕСТНОСТЕЙ **32**

УНБ «ЧЕНКИ»

А.А. Барабаш, Т. В. Азявчикова

ВИДОВОЙ СОСТАВ УСАЧЕЙ (SERAMBYCIDAЕ) НА
ТЕРРИТОРИИ ГОМЕЛЬСКОЙ ОБЛАСТИ В ОКРЕСТНОСТЯХ УНБ
«ЧЕНКИ» **34**

Е. М. Голубцова, Т. В. Азявчикова

НАЗЕМНЫЕ МОЛЛЮСКИ МЕЛИТОПОЛЬСКОГО РАЙОНА
ПРИРОДНОГО И АНТРОПОХОРНОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ
(ЗАПОРОЖСКАЯ ОБЛАСТЬ) **36**

Бусел В.А., Кошелев А.И., Есенцицкий М.Н.

ФЕНОЛОГІЯ ВЕСНЯНОЇ МІГРАЦІЇ ПТАХІВ У ПУТИЛЬСЬКОМУ
РАЙОНІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ **39**

Юзик Д.І.

НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПТЕРИЛОГРАФИИ **41**

Кошелев А.И., Кошелев В.А., Хартманн Габриэль

СРЕДООБРАЗУЮЩАЯ РОЛЬ ПТИЦ-ОРНИТОХОРОВ (СЕВЕРНО-
ЗАПАДНОЕ ПРИАЗОВЬЕ) **44**

Кошелев В.А., Яковлева Е.С.

ДО ОРНИТОФАУНИ ШТУЧНИХ ЛІСОНАСАДЖЕНЬ У
БОРІВСЬКОМУ РАЙОНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ **47**

В.В. Пісоцька

ДИНАМІКА ЧИСЕЛЬНОСТІ ВОРОНОВИХ ПТАХІВ НА
МЕЛИТОПОЛЬСЬКОМУ ЗВАЛИЩІ **50**

Т.В. Котилова, А.С. Курочкіна

ВНУТРИВИДОВАБІЕ ОТНОШЕНИЯ КОРОВ ПРИ ГРУППОВОМ
СОДЕРЖАНИИ **52**

Меркулова С. А

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ, ВИДОВОЙ СТРУКТУРЫ И
ДИНАМИКИ ЗИМНИХ ОРНИТОКОМПЛЕКСОВ (СЕВЕРНОЕ
ПРИАЗОВЬЕ) **56**

Кошелев В.А.

ЗООЛОГИЧЕСКОМУ МУЗЕЮ МЕЛИТОПОЛЬСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМ **59**

Б. ХМЕЛЬНИЦКОГО – 60 ЛЕТ

Белашков И.Д., Кошелев А.И.

**СЕКЦИЯ 3. РАЦИОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА
ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ ОХОТНИЧЬЕГО ХОЗЯЙСТВА
РЕГИОНОВ, ПОСТРАДАВШИХ ОТ РАДИОАКТИВНОГО
ЗАГРЯЗНЕНИЯ **63**

А.В. Гулаков

ЭКОЛОГИЧЕСКИ БЕЗОПАСНЫЕ СОРБЕНТЫ ДЛЯ ОЧИСТКИ
ВОДЫ **65**

Тьмчук А.Ф., Кожемяк М.А.

КУМУЛЯЦИЯ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ В ПЕРГЕ - ПОКАЗАТЕЛЬ
ЗАГРЯНЕНИЯ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ **67**

М.Г. Яковенко, В.В. Россихин, И.А.Кривицкая

НАУКОМЕТРИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕТОДОВ
ОПРЕДЕЛЕНИЯ ФЕНОЛОВ В ОБЪЕКТАХ ОКРУЖАЮЩЕЙ
СРЕДЫ **69**

С. В. Топоров

ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФИЛЬТРАЦИОННОГО
ОСАДКА СВЕКЛОСАХАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА ДЛЯ ОЧИСТКИ
СТОЧНЫХ ВОД **72**

Лысенко А.В., Солуковцева Т.В., Янких К.Ф.

ПРО МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ В
ЯКОСТІ ФІТОМЕЛІОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ВІДВАЛАХ
ГІРСЬКИХ ПОРІД **75**

Ю.Л. Антипова

**СЕКЦИЯ 4. ГЕОТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОХОРОНИ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

ВІТРОВА ЕРОЗИЯ ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ БАСЕЙНУ РІЧКИ
МОЛОЧНОЇ ТА ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З НЕЮ **78**

Л. А. Прохорова, О. В. Непша, Т. В. Зав'ялова

СЕКЦІЯ 5. АНАТОМІЯ, ФІЗІОЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ І ТВАРИН

- ОСОБЕННОСТИ ДЫХАНИЯ У КРЫС ПРИ ВОЗДЕЙСТВИИ
НИТРИТА НАТРИЯ **82**
Н. Г. Сидоряк, К. В. Семенко, О.С. Чабан, О. А. Слышик
- ІНДИВІДУАЛЬНО-ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
МІКРОЦИРКУЛЯЦІЇ КРОВІ У СТУДЕНТІВ З РІЗНИМИ ТИПАМИ
ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ **84**
Горбань Д. Д.
- АУТОФАГІЯ ЯК УМОВИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОРГАНІЗМУ
ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ ТРАВМ **86**
С.І. Шевченко, Бех В.О., Романенко Ю.М., Шинкаренко К.В.
- ВІКОВІ ЗМІНИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ
МІКРОЦИРКУЛЯЦІЇ КРОВІ ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ
ПУБЕРТАТНОГО ПЕРІОДУ ОНТОГЕНЕЗУ **88**
*Станішевська Т.І., Горна О.І., Хрустальова Ю.І., Сукова Я.А,
Кардашевська В.Ю.*
- ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТОК 17-22
РОКІВ **90**
*Горна О.І., Станішевська Т.І., Юсупова О.В., Кузнецова В.Г., Дубина
К.О., Лосік С. В.*

СЕКЦІЯ 6. БІОХІМІЯ, БІОТЕХНОЛОГІЯ ТА МОЛЕКУЛЯРНА БІОЛОГІЯ

- АКТИВНІСТЬ ЕНЗИМІВ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ В
СПЕРМІ КНУРІВ **93**
В.М. Поліщук, С.І. Цехмістренко, С.А. Поліщук
- БІЛКОВИЙ ТА ЛІПІДНИЙ ОБМІН В ОРГАНАХ КРОЛІВ
НОВОЗЕЛАНДСЬКОЇ ПОРОДИ **95**
Роль Н.В., Цехмістренко С.І.
- АКТИВНІСТЬ ДЕЯКИХ ЕНЗИМІВ ЦИКЛУ КРЕБСА У ГЛАДКІЙ
М'ЯЗОВІЙ ТКАНИНІ ШЛУНКУ ГУСЕЙ ЗА ДІЇ РОЗЧИНУ
МЕНАДІОНУ **97**
Яковійчук О.В., Майборода Д.О., Дзюба В.О., Умерова А.К.,

Данченко О.О.

БИОМАССА ASPERGILLUS NIGER - ИСТОЧНИК ХИТИН-ГЛЮКАНОВОГО КОМПЛЕКСА **100**

М.Г. Яковенко, В.В. Россихин, И.А.Кривицкая

ВПЛИВ РІЗНИХ КУМУЛЯТИВНИХ ДОЗ ДОКСОРУБЦИНУ НА ПОКАЗНИКИ ПЕРОКСИДНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ У ТКАНИНАХ МОЗКУ ЩУРІВ **102**

В.О. Дзюба, О.Б. Кучменко, О.В. Яковійчук

ВПЛИВ РОЗЧИНУ БІОФЛАВОНІДІВ ВІВСА ПОСІВНОГО НА АКТИВНІСТЬ ДЕГІДРОГЕНАЗ ЦИКЛУ КРЕБСА У МІОКАРДІ ГУСЕЙ В ПОСТНАТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗІ **104**

Бугонько І.Ю., Яковійчук О.В., Шатохіна О.В., Філатова А.В., Данченко О.О.

ДИНАМІКА ВМІСТУ ВІТАМІНУ С У ПЛОДАХ СЛИВИ ЗА ОБРОБКИ РОЗЧИНОМ НАНОЧАСТОК МЕТАЛІВ **106**

Н.В. Тарусова, М.В. Кущенко, В.В. Никоненко

ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕНОСУ ТА УТВОРЕННЯ НАНОТУБУЛЯРНИМ ГАЛЛУАЗИТОМ СКЛАДНОЕФІРНИХ ТА ПЕПТИДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ **109**

С. В. Буряченко

СЕКЦІЯ 7. ГЕНЕТИКА, МІКРОБІОЛОГІЯ ТА ВІРУСОЛОГІЯ

ИСТОРИЯ ГЕНЕТИКИ, ПРЕДСТАВЛЕННАЯ В СРЕДСТВАХ КОЛЛЕКЦИОНИРОВАНИЯ **111**

К.А. Бугаевский

ВИКОРИСТАННЯ МОНТУЮЧИХ СЕРЕДОВИЩ ПРИ ВИГОТОВЛЕННІ ПОСТІЙНИХ МІКРОПРЕПАРАТІВ **117**

Брен О.Г., Овчинникова М.С., Ордян Л. Л.

ВПЛИВ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ КОМПОНЕНТІВ РОСЛИН НА СТРУКТУРНІ ЗМІНИ БАКТЕРІАЛЬНИХ КЛІТИН **119**

О.Є. Пюрко, О.В. Шунтова, Д.В. Коваленко

СЕКЦІЯ 8. ІСТОРІЯ БІОЛОГІЇ, ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

ВИНАХІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ БІОХІМІЇ ІМ. О.В. ПАЛЛАДІНА НАН УКРАЇНИ. КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС **122**

В.М. Данилова, Р.П. Виноградова, І.Ю. Черниш

КАРЛ ЛИННЕЙ В ЗЕРКАЛЕ ФИЛАТЕЛИИ, МЕДАЛЬЕРНОГО ИСКУССТВА, НУМИЗМАТИКИ И БОНИСТИКИ **124**

К.А. Бугаевский

РОЗВИТОК МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ В ПЕРІОД СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ **134**

О.С. Максимов, Т.О. Шевчук, Н.І. Свистун, В.В. Легкодох, Вершиніна Н.Л.

СЕКЦІЯ 9. ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ХІМІЧНІЙ ТА БІОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ

СТВОРЕННЯ КВІТНИКІВ ЯК ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ БІОЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ **139**

Логвіна-Бик Т.А.

DOES ERASMUS+ PROJECT BRING DIGITAL COMPETENCE TO ITS PARTICIPANTS? - PRIMARILY RESULTS **141**

A. Varanowski

НАВЧАЛЬНО–МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДРУЧНИКА З ОСНОВ ХІМІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ДЛЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ **146**

Гапоненко Т.М., Ніколаєва Ю.В., Арестенко В. В.

СЕКЦІЯ 10. ЕКОЛОГО-ХІМІЧНІ ПРОБЛЕМИ МІСТ ТА РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОН

ВИКОРИСТАННЯ СОЛЕЙ АЛЮМІНІЮ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ СТІЧНОЇ ВОДИ **149**

О.О. Хромишева, О.С. Ангеловська, О.М. Олькова

ДООЧИСТКА ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ Г. МЕЛИТОПОЛЯ АЛЮМИНИЙСОДЕРЖАЩИМИ КОАГУЛЯНТАМИ **151**

Е.А. Хромишева, Э. А. Кутровский, А.В. Бубись

ВИКОРСТАННЯ ЕКСПРЕС-МЕТОДІВ ДЛЯ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОЦІНКИ ВМІСТУ НІТРАТІВ ТА НІТРИТІВ В ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ	153
<i>О.О. Хромішева, А.В. Левіна</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ САПОНІНІВ В РОСЛИННІЙ СИРОВИНІ	155
<i>Ю.М. Лягіна, В.О. Хромішева</i>	
АДСОРБЦИЯ АНИОННЫХ ПАВ НА МИКРОПОРИСТЫХ СОРБЕНТАХ РАЗЛИЧНОЙ ПРИРОДЫ	159
<i>Е.А. Хромішева, В.А. Хромішев, А.И. Панасенко</i>	
РЕОЛОГІЧНА ПОВЕДІНКА НАПОВНЕНИХ НЕНАСИЧЕНИХ ОЛІГОЕСТЕРІВ	161
<i>В.О. Хромішев, О.О. Хромішева, Н.О. Сириця</i>	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВЫСОКОМОЛЕКУЛЯРНЫХ ФЛОКУЛЯНТОВ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФЛОТАЦИОННОЙ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД ПИЩЕВЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	163
<i>Е.А. Хромішева, Ходак К.А, Усейнова Е.Л.</i>	
ИЗВЛЕЧЕНИЕ ТВИНОВ И ДОДЕЦИЛСУЛЬФАТА НАТРИЯ С ПОМОЩЬЮ ПОЛИЭЛЕКТРОЛИТОВ	166
<i>Стрельцова Е. А., Мазурик А. А., Хромішева Е. А.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ АЛКАЛОЇДІВ В <i>DATÚRA STRAMÓNIUM L.</i>	169
<i>А.С. Пронякіна, В.О. Хромішев</i>	
МОНИТОРИНГ СОСТОЯНИЯ ПОЧВ Г. МЕЛИТОПОЛЯ (ЗАПОРОЖСКАЯ ОБЛАСТЬ)	171
<i>В.А. Хромішев, Л.И. Лактионова</i>	
ХИМИЧЕСКИ СТОЙКИЙ ПОЛИМЕРНЫЙ КОМПОЗИЦИОННЫЙ МАТЕРИАЛ НА ОСНОВЕ ХРОМСОДЕРЖАЩИХ ТВЕРДЫХ ОТХОДОВ ГАЛЬВАНИЧЕСКИХ ПРОИЗВОДСТВ	174
<i>В.А. Хромішев, А.Г. Кулик, Т.А. Божко</i>	
ОТХОДЫ ДРОБИЛЬНО-ОБОГАТИТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСА КАК ПЕРСПЕКТИВНЫЕ АДСОРБЕНТЫ ДЛЯ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД ТЕКСТИЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	178
<i>Котова А.К., Лысенко А.В., Янкив К.Ф.</i>	

КИНЕТИК АДСОРБЦИИ КАТИОННЫХ КРАСИТЕЛЕЙ ДРЕВЕСНЫМИ ОТХОДАМИ ИЗ ВОДНЫХ ОБЪЕКТОВ	180
<i>Лямцев С.Е., Лысенко А.В., Молокоедова И.В., Янкив К.Ф.</i>	
ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>POPULUS</i> В ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЧАСТИНІ МІСТА МЕЛІТОПОЛЯ	183
<i>С.М. Подорожний, В.М. Міліч</i>	
ЗАСЕЛЯЕМОСТЬ ГОРОДСКИХ КЛАДБИЩ МЕЛІТОПОЛЯ ПОЗВОНОЧНЫМИ ЖИВОТНЫМИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ИХ ОХРАНЫ	185
<i>Кошелев А.И., Кошелев В.А., Пятина Е.В., Стеблина-Бабуніч А, Коваленко Д.В., Кучеренко Ю.А., Мирненко Д.В., Политикова В.П., Четвертак Е.Л.</i>	
ОСОБЕННОСТИ ПОВЕДЕНИЯ ПТИЦ В УРБАНИЗОВАННОМ ЛАНДШАФТЕ	188
<i>Кошелев А.И., Пятина Е.В., Стеблина-Бабуніч О.А.</i>	

2. Каталог «Михель» цельных вещей Европы и мира / Под общ. Ред Б. Альберта. Издание 8-е. Михель, 2013. – 1098 с.
3. Каталог почтовых марок СССР 1918—1969 / Сост. М.Т. Милькин. Ред. М.Е. Гинзбург. — М.: ЦФА «Союзпечать» Министерства связи СССР, 1970. – 656 с.
4. Толмачев Р.А., Поляков Е.Л., Тихонюк И.И. Каталог знаков по медицине и биологии: Конгрессы, съезды, конференции, симпозиумы и другие форумы: Кн. 2 Дополнение. – М.: ВНИИГеосистем, 2013. – 74 с., ил.
5. Freeman S.E. Medals relating to medicine and allied sciences in the numismatic collection of the Johns Hopkins University / S.E. Freeman. – Baltimore: Evergreen House Foundation. – 1964. – 236 p.

ВИКОРИСТАННЯ МОНТУЮЧИХ СЕРЕДОВИЩ ПРИ ВИГОТОВЛЕННІ ПОСТІЙНИХ МІКРОПРЕПАРАТІВ

Брен О.Г.^{1,2}, Овчинникова М.С.¹, Ордян Л.Л.¹

¹ Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького, вул. Гетьманська, 20, Мелітополь, 72312, Запорізька область, Україна

² Приазовський національний природний парк, вул. 8 березня, Мелітополь, 72300 Запорізька область, Україна
ovchinnikova1776@gmail.com

Швидкий розвиток біології як галузі знань обумовлює вивчення живої матерії на всіх рівнях, від молекулярного до біосферного. Дослідження клітинного та тканинного рівнів впродовж історії біології йде паралельно з розвитком мікроскопії, яка виокремилась як спеціальна дисципліна на межі оптики та мікробіології (в першу чергу – цитології та гістології, відповідно).

Одним з важливих показників, які впливають на якість мікроскопічного препарату є коефіцієнт заломлення світла, різниця значень якого, між покривним скельцем (коефіцієнт заломлення якого – 1,52) та середовищем, в яке занурений мікроскопічний об'єкт повинна бути мінімальною. З цією метою використовуються спеціальні монтуючі середовища (далі – МС), які мають різний склад та властивості, в залежності від потреб досліджень та поставленої дослідником мети. Ключова різниця між сучасними МС полягає в основних компонентах, які мають різний коефіцієнт заломлення та входять до складу середовища (вода – 1,34, гліцерин – 1,41 або пластик – 1,47-1,52) [1 с. 1-8].

Використання певних МС обумовлено самим об'єктом для

мікроскопіювання та завданнями дослідження. Найбільш доступними для роботи є природні смоли: канадський бальзам, кумаринову смолу та каніфоль, що розчиняються в ксилолі та толуолі (коефіцієнт заломлення 1,51-1,53). Не дивлячись на численні переваги їх використання, недоліком цих речовин є поступова кристалізація препарату.

Синтетичні смоли з'явилися пізніше природних та мають дещо удосконалені характеристики: не пропускають повітря, здатні довго зберігати досліджуваний об'єкт, стійкі до вологи, ультрафіолетових променів, мають високий рівень заломлення (наприклад: нафракс – 1,73; стиракс – 1,6; плевракс – 1,75; гіракс – 1,8), що обумовлює зручність у використанні, порівнюючи з природними смолами. У 2006 р. німецькі дослідники, запропонували використовувати нове водорозчинне МС високої роздільної здатності – 2,2'-тіодектанол (ТДЕ), яке має великі перспективи у подальшому використанні [2 с. 1-9]. Це середовище є зручним в роботі, а розведення водою надає можливість змінювати середній показник заломлення від значення для води (1,33) до відповідного показника для імерсійної олії (1,52).

Як альтернативні універсальні МС використовують 19-21%-вий розчин полістиролу в ксилолі з додаванням диметилфталату (коефіцієнт заломлення – 1,52). Розчин легкий в приготуванні, довго зберігається в темряві, матеріали доступні та оптимальні в ціні. Сюди ж відносять суміш дистирену, пластифікатора трирезилфосфату та ксилолу, що за кордоном називають DPX [1 с. 3]. Для використання в рутинних роботах або навчальному процесі в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах поширеним є силікат-гліцеринове середовище, гліцерин-желатин, полівініловий спирт та клей БФ, які не дивлячись на певні недоліки вирізняються поміж інших широкою доступністю компонентів [3 с. 276].

Не дивлячись на те, що сьогодні світлова мікроскопія поширена майже в усіх напрямках біології, доступність МС в Україні обмежена їх високою ціною, відносною недоступністю як самих середовищ, так і деяких складових при їх виготовленні. Тому постає проблема у пошуку доступних для українського споживача МС та альтернативних середовищ для проведення мікроскопіювання під час навчального процесу та наукових досліджень.

Список використаних джерел

1. Ravikumar S. Mounting media: An overview / S. Ravikumar, R. Surekha, R. Thavarajah. // J NTR Univ Health Sci. – 2014. – №3. – С. 1–8.
2. 2,2'-Thiodiethanol: A New Water Soluble Mounting Medium for High Resolution Optical Microscopy / [T. Staudt, M. C. Lang, R. Medda та ін.]. // Microscopy research and technique. – 2007. – №70. – С. 1–9.